

Väliraportti 2014

Oulun kaupungin työllisyysohjelma

—työllä hyvinvointia ja elinvoimaa

Sisältö

1	Johdanto.....	3
2	Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoite.....	4
3	Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoite	6
4	Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoite.....	8
5	Yhteenvetoa työllisyysohjelman toteutumisesta.....	10

1 Johdanto

Oulun kaupungin työllisyysohjelma valtuustokaudelle 2013–2016 laadittiin vuoden 2013 aikana laajapohjaisella ohjausryhmällä, jossa oli edustettuna alueellisesti keskeisiä toimijoita mm. työ- ja elinkeinohallinnosta, elinkeinosektorilta, työmarkkinajärjestöistä, kolmannelta sektorilta ja koulutusorganisaatioista. Työllisyysohjelman ohjausryhmän lisäksi ohjelman valmisteluun osallistui laaja joukko eri alojen ja organisaatioiden edustajia. Työllisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 16.12.2013.

Oulun kaupungin työllisyysohjelman kärkitavoitteiden mittareiden ja toimenpiteiden tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ohjelmatyön ohjausryhmästä muodostettavalla seurantatyöryhmällä sekä säännöllisesti kaupunginhallituksen kehittämisjaostossa. Lisäksi työllisyysohjelman toteutumisesta tulee raportoida kaupunginvaltuustolle vuosittain. Kaupunginhallituksen kehittämisjaosto linjasi seurantatyöryhmän tehtävää koskevassa päätöksessään, että työryhmän tulee tehdä vuosittain työllisyysohjelman toteutumistilanteesta yhteenveto. Seurantatyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran lokakuussa 2014 käsittelemään työllisyysohjelman toteutumistilannetta ja päätti laatia yhteenvetona tilanteesta tiiviin väliraportin. Samalla seurantatyöryhmä linjasi, että tiettyjä toimenpiteitä ja tavoitteita kuvaavia tekstejä päivitetään itse työllisyysohjelmaan ja tähän väliraporttiin vastaamaan tämän hetkistä tilannetta muuttamatta kuitenkin niiden sisältöjä.

Oulun kaupungin työllisyysohjelmassa päämääränä on saavuttaa työllä hyvinvointia ja työllistämistä elinvoimaa Oulun kaupunkistrategian mukaisesti. Työllisyysohjelman päämäärän saavuttamiseksi yhteistyöverkosto asetti kolme kärkitavoitetta toimenpide-esityksineen. Tässä väliraportissa käydään läpi työllisyysohjelman toteutumistilanne kärkitavoitteittain. Kunkin kärkitavoitteen toimenpiteet, tavoite ja aikataulu sekä toteuma on koottu taulukkoon. Toimenpiteiden toteuma on kuvattu taulukkoon "liikennevalo" –merkinnällä, jossa vihreä tarkoittaa toimenpiteen etenevän aikataulussa ja tavoitteen mukaisesti, keltainen toimenpiteen etenevän osittain ja punainen, ettei toimenpide ole toteutunut eikä käynnistynyt.

2 Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite ja mittari: Oulun kaupungin alueelle syntyy valtuustokauden 2013–2016 aikana 2500 uuden netto-työpaikan lisäys vuosittain.

Taulukko 1: Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Toteuma 2014: Kärkitavoitteen mittaroinnissa käytetään Tilastokeskukselta saatavaa lukua Oulun työpaikkamäärästä, joka on yhteneväinen Oulun kaupunkistrategian ja BusinessOulun toimenpideohjelman mittaroinnin kanssa. Tilastokeskuksen työpaikkamääräluku saadaan noin kahden vuoden viiveellä. Vuoden 2010 luku oli 83 108, vuoden 2011 85 259 ja vuoden 2012 84 620.

Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
1. Työvoiman pohjoisen liikkuvuuden edistäminen	Pohjoisen liikkuvuuden edellytysten selvitystyö, toimintamalli ja pilotoinnit tehty vuoden 2014 loppuun mennessä. Toimintamallin toimeenpano vuodesta 2015 lähtien.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
2. Mikro- ja pienyritysten rekrytointi kynnyksen madaltaminen palveluja kohdentamalla	Työhönvalmennuspalveluita ja palveluiden markkinointia on kohdennettu Oulun alueen mikro- ja pienyrityksille. Tämän seurauksena mikro- ja pienyritysten rekrytointikynnys on madaltunut. Markkinoinnin kohdentamiseen panostetaan erityisesti vuoden 2014 aikana ja saatujen vaikutusten pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
3. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-toiminnan avaaminen, markkinointi ja vahvempi liiketoiminnallistaminen	ICT-alan ammattilaisten mukaan ottamisen myötä korkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnasta on saatu enemmän liiketoimintaideoita. Toiminnan kokeilu aloitetaan vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
4. Uusien työpaikkojen luominen alueelle Oulun kaupungin hankinta-toimintaa kehittämällä	Vastuullisten hankintakriteerien käyttö Oulun kaupungin hankinnoissa on lisääntynyt ja kriteerien käyttö on vaikuttanut myös Oulun alueen työllisyyteen myönteisesti. Vastuulliset hankinnat -projekti on käynnistynyt heinäkuussa 2013 ja tietoa projektin vaikutuksista saadaan kesään 2015 mennessä.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
5. Osa-aikatyö mahdollisuutena työnhakijalle ja työnantajalle	Tiedottamista ja markkinointia osa-aikatyöstä on lisätty ja tämän seurauksena tietoisuus osa-aikatyön mahdollisuuksista on lisääntynyt. Työpankki osa-aikatyön löytämisen ja koordinoimisen keinona on selvitetty. Toimenpide on käynnistetty ja markkinointia sekä toimia lisätään vuoden 2014 aikana.	Toimenpide edennyt Työpankin osalta.

Toimenpiteen 1 osalta selvitystyö on tehty, pilotoinnit jatkuvat ja toimintamallin rakentaminen on aloitettu.

Toimenpiteen 2 toimia ovat olleet mm. TE-toimiston lisääntynyt panostus alueelliseen yrityskontaktointiin, Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien kampanja etsiä piilotyötä jäsenyrityksistään sekä tiedottaa työllisyyttä edistäviä palveluista ja Oulun kaupungin työhönvalmennuspalveluiden keskitetympi toimintatapa.

Toimenpidettä 3 koskien TKI-toiminnan liiketoiminnallistamisesta ICT-osaamista hyödyntäen on keskusteltu niin korkeakoulu- kuin yrityskehitystoimijoiden kanssa. Toimenpiteen pilotointia ei ole vielä kuitenkaan käynnistetty. **Toimenpiteen 4** kohdalla Vastuulliset hankinnat –projekti on lisännyt tietoa vastuullisten hankintakriteerien käytöstä, mutta näiden kriteerien käytön työllistävyysvaikutuksista ei ole vielä näyttöä. **Toimenpide 5** etenee työpankkiselvitysten osalta. Osa-aikatyön mahdollisuuksista kampanjointia ei ole aloitettu.

3 Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite: Nuorisotyöttömyyteen nollatoleranssi eli nuorisotakuun mukaisesti jokainen alle 30-vuotias työtön nuori joko töihin tai opiskelemaan tai näihin johtavaan palveluun.

Mittari: Valtuustokauden 2013–2016 aikana nuorisotyöttömyys puolittuu 11 prosenttiin.

Toteuma 2014: Elokuu 2013–elokuu 2014 alle 25-vuotiaiden osuus kaikista työttömistä työnhakijoista 18,2 %.

Taulukko 2: Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
6. Nuorten työllisyyspalvelukokonaisuuden kehittäminen	Uusia hallinto- ja sektorirajoja ylittäviä ratkaisuja nuorten työllisyyden edistämiseksi on kehitetty sekä yhtenäinen nuorten työllisyyden edistämisen palvelumalli on rakennettu valtuustokauden aikana.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
7. Osaamisen ja valmennuksen kehittäminen oikeassa työympäristössä – yrityspajat ja oppisopimuskoulutus	Nuorten työpajatoiminnan ja -valmennuksen vieminen alueen yrityksiin ja oppisopimuskoulutuspilotointi on käynnistetty vuoden 2014 aikana. Saatujen vaikutusten pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
8. Asiakkaan tarve on lähtökohta palveluissa	Työllisyyskentän asiakaspalvelutyötä tekevät henkilöt on perehdytetty asiakaslähtöiseen työskentelytapaan organisaatiossaan ja tämän tukemiseksi on luotu toimintamalleja ja työvälineitä. Toimenpidettä toteutetaan valtuustokauden aikana.	Toimenpide etenee osittain.
9. Oppilaitosten työelämälähtöisyyden edelleen kehittäminen	Opiskelijoiden ja opettajien työelämäyhteistyön mahdollisuudet ovat lisääntyneet. Alueen pk-yritysten mahdollisuuksiin oppilaitosten työelämälähtöisyyden lisäämiseksi on panostettu erityisesti. Työnhaku- ja työelämäkurssien kytkeminen osaksi perusopintoja on selvitetty. Toimenpiteeseen liittyvä kehittämistyö on käynnissä ja sitä jatketaan valtuustokauden ajan.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
10. Viestinnän asiakaslähtöisyys, kohdentaminen ja verkostomaisuus	Työnantaja-asiakkaille suunnattu nettisivusto on tehty, työhönvalmennuspalvelut toimivat yhteydenottokanavana asiakkaiden suuntaan ja oppilaitokset tekevät yhteistyötä viestinnässään yrityksille vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.

Toimenpiteeseen 6 liittyvä verkostotyö on aktiivista ja yhteisen palvelumallin kehittämiseen on haettu hankerahoitusta.

Toimenpiteen 7 osalta oppisopimuspilotoinnit etenevät.

Toimenpide 8:n toteuttamiseksi on mm. laadittu työllisyyttä edistävien asiakasyksiköiden yhteinen asiakasohjausmalli.

Toimenpiteen 9 kohdalla sekä korkeakouluasteella että toisella ammatillisella asteella opintojen työelämälähtöisyyteen ja opettajien työelämäntuntemukseen on panostettu entistä enemmän. **Toimenpiteen 10** osalta yhdessä viestimistä on tiivistetty mm. kaupungin, TE-palveluiden ja yrittäjyysorganisaatioiden välillä, mutta kaikki palvelut yhteenkokoavaa viestintäkanavaa ei ole vielä tehty.

4 Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite: Oulun rakennemuutokseen ja muutoksesta johtuvaan rakennetyöttömyyteen sekä pitkäaikaistyöttömyyteen vastataan ennakoivasti, joustavasti ja ketterästi luoden tarpeenmukaisesti toimivia toimintamalleja.

Mittari: Valtuustokauden 2013–2016 päättyessä työttömyys on enintään 11 prosenttia.

Toteuma 2014: Elokuu 2013–elokuu 2014 työttömyysprosentti 15,7 %.

Taulukko 3: Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
11. Toimiva ja aktiivinen yhteistyöverkosto "yhtenä luukkuna" työnhakijan ja työnantajan yhteen saattamisessa	Toimenpiteen toteutusvastuussa olevat toimijat ovat perehtyneet toistensa palveluihin sekä sopineet yhteisistä palveluohjauksmalleista. Oulun kaupunki kokoaa yhteen työhönvalmennuspalvelunsa. Yhteistyöverkosto toimii yhden luukun periaatteella vuoden 2016 loppuun mennessä.	Toimenpide on käynnistynyt osittain.
12. Korjausrakennusalan mahdollisuudet nuorten ja pitkään töitä hakneiden aktivoimisessa, kouluttamisessa ja työllistämässä	Korjausrakentamiseen suunnattu hanke on saatu käynnistettyä vuoden 2016 loppuun mennessä.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
13. Julkishallinnon toimiala-, suhdanne- ja työllisyystilastotiedon jakaminen ja yhteinen analysointi	Oulun alueen keskeinen tilastotieto on käsitelty yhdessä ja sen analysoinnista on sovittu vuoden 2014 aikana.	Toimenpide ei ole toteutunut.
14. Joustavuus ja yhteistyö vapaan työvoiman osaamisen sovittamisessa työmarkkinoiden tarpeeseen	Korkeakoulujen avoimeen opetukseen on koottu kokonaisuuksia, jotka mahdollistavat osaamisen täydentämisen ja uudelleen suuntaamisen. Yritysten toiveet yhteishankinta- ja työvoimakoulutusten toteutuksessa on huomioitu ennakoivasti. Toimenpide on käynnistynyt. Pilotointien pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
15. Työelämän nivelvaiheiden palveluihin erityistä huomiota	Opintojen loppuvaiheessa työttömyysuhan alaisille ja valmistumisen jälkeen työttömäksi jääville nuorille on rakennettu työllistymistä edistävä palvelu vuoden 2016 loppuun mennessä. Toimenpiteen valmistelu aloitetaan vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.

Toimenpiteen 11 osalta yhteisiä palveluohjausmalleja on rakennettu ja Oulun kaupunki on koonnut työhönvalmennuspalvelunsa yhteen, mutta yhteistyöverkoston palveluihin perehtyminen ja palveluohjausmalleista sopiminen on vielä kesken. **Toimenpiteen 12** kohdalla Honkapirtin korjausrakentamishanke on käynnistynyt. Tilastotietoa ei ole käsitelty eikä analysoitu yhdessä siinä laajuudessa kuin **toimenpiteessä 13** on tarkoitettu. **Toimenpiteessä 14** korkeakoulujen avoimena opetuksena on toteutettu rakennemuutokseen vastaavia koulutuskokonaisuuksia ja yhteishankinta- ja työvoimakoulutuksissa yhteistyötä on tiivistetty. **Toimenpiteen 15** valmistelu on käynnistynyt ja sen toteutus kytkeytyy valmisteilla oleviin hankehakuihin.

5 Yhteenvetoa työllisyysohjelman toteutumisesta

Työllisyysohjelman kolmen kärkitavoitteen toteutumista seurataan edellä mainittujen mittareiden kautta. Ensimmäisen kärkitavoitteen mittaroinnin osalta on todettava toteutuneiden nettotyöpaikkojen mittaamisen haasteellisuus, koska luotettava ja vertailtava luku tilastokeskuksesta saadaan noin kahden vuoden viiveellä. Näin ollen tuorein vertailtava luku on vasta vuodelta 2012. Toisen kärkitavoitteen osalta nuorisotyöttömyys on jonkin verran laskenut, mutta matkaa valtuustosopimuksessa asetettuun nuorisotyöttömyyden puolittamistavoitteeseen on. Kolmannen kärkitavoitteen kohdalla tavoite on kaupunkistrategian mukainen 11 % työttömyysaste valtuustokauden 2013–2016 päättyessä. Työllisyysohjelman toteuttamisaikana työttömyysaste Oulun kaupungissa on kuitenkin noussut.

Työllisyysohjelman kärkitavoitteiden saavuttamiseen ja ohjelman toteutumiseen vaikuttavat erinäiset lakimuutokset sekä muutokset alueellisessa, valtakunnallisessa ja globaalissa taloustilanteessa. Valtakunnallisella tasolla muutoksen kohteena ovat mm. laki julkisesta työvoimasta ja yrityspalvelusta, työttömyysturvain työmarkkinatuki-uudistus, Työvoiman palvelukeskusten lakisääteistäminen ja työelämäosallisuuden ja osallistavan sosiaaliturvan kehittäminen. Lisäksi kuntien vastuulla olevat työllisyyttä edistävät palvelut kytkeytyvät vahvasti tulevaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutokseen. Alueellisesti työllisyysohjelman toteutumiseen vaikuttavat Oulun vetovoimaisuus ja nuori ikärakenne. Työvoimaan tulee vuosittain enemmän väkeä kuin sieltä poistuu. Oulun seutu on viime vuodet ollut myös voimakkaan ICT-alan rakennemuutoksen aluetta. Tämän viimeisimpänä ilmentymänä ovat olleet kesän 2014 laajat irtisanomiset.

Kaikilla yllä olevilla kehityskuluilla on vaikutuksensa työllisyysohjelman toteuttamisympäristöön. Osa vaikutuksista on tämän ohjelman toteuttajatahoista riippumattomia. Työllisyysohjelman toimenpiteet ovat kuitenkin pystyneet vastaamaan näihin haasteisiin omalta osaltaan, sillä Oulun kaupungin alueella työttömyys ei ole lähtenyt sellaiseen prosentuaaliseen nousuun kuten esimerkiksi pääkaupunkiseudulla.

Työllisyysohjelman seurantatyöryhmä totesi kokouksessaan työllisyysohjelman toimenpiteiden olevan edelleen ajankohtaisia ja ohjelman toimenpiteiden etenevään pääasiassa aikataulussa. Ohjelman toteutuksessa panostetaan jatkossa erityisesti ”keltaisten” toimenpiteiden vielä toteutumattomien kokonaisuuksien eteenpäin viemiseen sekä seurantatyöryhmänkin näkemyksen mukaan erityisen tärkeän tilastotiedon yhteisen jakamisen ja analysoinnin käynnistämiseen. Ohjelman kaikki toimenpiteet on kuitenkin mahdollista toteuttaa valtuustokauden aikana. Ohjelman toteutus ja säännöllinen seuranta jatkuvat yhteisesti sovitulla tavalla.

